

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Mustialankatu 3
00790 HELSINKI

LAUSUNTO

13.9.2010

Lausuntopyyntö 30.7.2010 Dnro Evira/4820/0004/2010

Lausuntopyyntö Eviran ohjeesta lihan arvostelulle ja toimenpiteille punaisen lihan lihantarkastuksen yhteydessä

Suomen Lihateollisuusyhdistys pitää tärkeänä lihantarkastuksen yhdenmukaistamista koko maassa. Eviran uusi ohje on tervetullut, koska lihantarkastusohjeen ja -koodien selkeyttäminen on tärkeä osa toimeenpanon yhdenmukaistamista. Vanhaa koodistoa on parannettu ja tulkintaa selkeytetty, mutta Suomen Lihateollisuusyhdistys haluaa tuoda esille vielä seuraavat kehitystarpeet ja huomiot.

Termistö yksinkertaiseksi ja suomen ja ruotsin kielelle

Yksi keskeinen uudistustoive on pitkään ollut se, että koodiston termistö olisi mahdollisimman pitkälle suomen- ja ruotsinkielistä ja ymmärrettävissä ilman lääketieteellistä tutkintoa. Teurastamolla ja lihanjalostusyrityksessä hygienia-asioista vastaavilla henkilöillä ja lihantuottajilla ei välttämättä ole lääketieteellistä koulutusta. Päätösten ymmärrettävyys on tärkeää sekä teurastamon että tuottajan oikeusturvan kannalta, koska lihantarkastuspäätöksillä on taloudellista merkitystä. Lihateollisuusyhdistys esittää, että koodiston termit yksinkertaistetaan ja muutetaan suomen- ja ruotsinkielelle niin pitkällä kuin se on mahdollista.

Koodiston käyttö yhdenmukaiseksi

Lihantarkastuksen yhdenmukaisuudessa tärkeää on varsinaisen koodiston lisäksi se, että koodiston käyttö saadaan yhdenmukaiseksi. Ruhojen arvoa alentavilla toimenpiteillä (esim. osapoistot) on suuri taloudellinen merkitys sekä tuottajalle että teurastamolle. Huomautussarakkeeseen on esimerkiksi useaan kohtaan kirjattu: "Tarvittaessa keittokoe". Käytännöt keittokokeiden kohdalla sikateurastamoissa eivät vastaa ohjetta ja vaihtelevat suuresti teurastamoiden välillä.

Lihantarkastuksen yhteydessä kirjattavista löydöksistä tehdään tilastoja, jotka ovat paikkansapitäviä ja tiedot vertailukelpoisia eri teurastuspaikkojen välillä vain mikäli myös koodien tulkinta ja kirjauskäytännöt teuraslinjalla ovat samanlaisia eri laitoksissa.

Jotta koodiston käyttö yhdenmukaistuisi, Suomen Lihateollisuusyhdistys toivoo Eviran panostavan kentällä toimivan henkilökuntansa kouluttamiseen ja kirjauskäytäntöjen yhtenäistämiseen. Tämä on tärkeää, jotta lihantarkastus täyttäisi sille lainsäädännössä ja Eviran omassa ohjeistuksessa asetetut tavoitteet.

Tietojärjestelmien muuttaminen ja henkilöstön perehdyttäminen vie aikaa

Ohjeen yleisessä osassa todetaan, etteivät ohjeet ole velvoittavia ja niistä voidaan perustelusta syystä poiketa. Tämä tulee olla myös tarkastuseläinlääkäreiden tiedossa, sillä koodien vaihtaminen/lisääminen yritysten järjestelmiin ei ole helppoa. Muutokset voidaan toteuttaa

parhaiten järjestelmävaihdosten yhteydessä, mihin voi vaihdosten aiheuttamien suurten kustannusten takia kulua useampiakin vuosia. Muutostarpeita järjestelmiin aiheuttaa myös se, etteivät ante mortem -tarkastusten tiedot ole nykyisin kaikissa teurastamoissa samassa tietojärjestelmässä lihan tarkastustietojen kanssa. Lisäksi uusien koodien käytön perehdytys lihan tarkastushenkilöstölle, muulle tarvittavalle henkilöstölle sekä alkutuotannolle vaatii aikaa.

Kunnioitavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry
Suomen Lihateollisuusyhdistys

A handwritten signature in blue ink that reads 'Marika Säynevirta'.

Marika Säynevirta
asiamies